

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

4. Figura & Pavimentum Domus Sapientiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

(a) Ora sæpe cum Psalte regio: (b) *Confige timore carnes meas.* Nam salutarem eius effectum aliàs expertus fuerat, & testatus: Conuersus sum in ærumna, dum configitur Spina: Timoris videlicet. Hac Spina sepi aures tuas, ne te prosperitatum lenocinia à Sapientiæ semita abducant: hac Spina cor confige, & medullitus, si sapis. perfora. Non minus autem necessarij sunt alij duo parietes. A fronte, *Contemptus Vanitatis*. A tergo *Despectus Voluptatis*. Inuitaberis sæpenumero ad pocula, saltus, choreas, euagationes diurnas, grassationes nocturnas, denique ad nugas nugarum, & vanitates vanitatum, quibus tum studendi desiderium flaccescit, tum animi constantia infringitur, tum virtutum fibræ inciduntur. His duo parietes opponendi sunt. *Fili mi*, clamat Sapiens, Prob. i. 10. *si te lactauerunt peccatores, ne adquiescas eis: ne ambules cum eis: prohibe pedem tuum à semitis eorum. Omnis homo simili sui sociabitur*, Ecclesiastici XIII. 20.

(a) P om. II. 20, (b) Psal. cxviii. 120.

A R T I C U L U S I V.

FIGVRA, ET PAVIMENTVM

Domus Sapientiæ.

EX quatuor parietibus facilè est colligere, Domus Sapientiæ *Figuram esse quadratam*, quam Geometræ & Architeceti firmissimam esse demonstrant, ideoq; stabilitatis est symbolum apud eruditos Philologos. Hæc figura adeo placuit Ædificij huius supremo Artifici, vt si quo domiciliū sibi carum extrui curaret olim, hac voluerit figura insigniri. Sic Arcam, Altare, multa que alia effor-

effor-

efformata in Salomonis templo satis constat. In eodem quadrata erat porta, quadrata porticus, quadratum atrium exterius, quadrata area, quadrata atriola, ut Ioan. Bapt. Villipandus in Architectura Templi Salomonici ostendit. Cœlum etiam empyreum, DEI & Sanctorum peculiare habitaculum, versus partem superiorem quadratum esse, non globosum creditur. Quod eliciunt Theologi plerique, ex illo Apocalypsis xxxi. *Civitas in quadro posita est.* Sapientiam autem in quadrato sedentem, Fortunam verò inconstantem in globo & cum globo gyratione, veteres pinxisse, illorum emblematata ac tabulæ satis declarant. Meminerit Sapientiæ studiosus firmitatis ac constantiæ: non gretur quolibet actus turbine, tanquam Fortunæ profanæ pullus volubili rotæ insistens. Non sit arundo, quolibet agitata vento: non ædificet hodie, quod cras destruat: hodie cum probis in templo, cras cum improbis in popina: mane cum diligentibus in gymnasio, & meridie cum lurconibus in ænopolio: de die cum litterarum cultoribus in Scholis, noctu cum ludionibus ac scurris in plateis: vno die modestus & compositis moribus, ut probitatis amans, altero discinctus & perulans, ut pantomimus. In quadro posita est Domus Sapientiæ, non in rota subsistit, non gyratione.

In ea PAVIMENTVM, multo pulchrius, quam quod in Regum domibus tessellato opere nitet, est ex solido marmore HUMILITATIS, omni ex parte æquali, sine villo tubere elationis, sine villo tumore iracundiæ, sine vlla fossa diffidentiae, sine hiatu desperationis. Scientis inter primos studiosi adolescentis, dum litteris dat operam, & earum Doctoris virtutes, esse *Humilitatem, aut Demissionem Christianam.* Scientia inflat. Et volūt omnes, etiam qui non sunt, censerī doctissimi, & inter omnes

emi-

eminere. At, decet Sapientiæ alumnus, nemini se superbe præferre, sed omnibus se, quantum fert status ac conditio personæ, se submittere: vniuersos honore præuenire: maiores maximè: tum Sacerdotes DEI Altissimi, ac Præceptores: pauperes non aspernari. Si quis in contubernio; aut in Scholâ est vilis, & contemptibilis, cuius tamen virtus emineat, ei consortium, & solatium non negare: cum minimis etiam fraternè colloqui: nullum, quamuis minus ad litteras aptum, ridere, aut contem-
nere.

ARTICULUS V.

QUATVOR TURRES.

Domus Sapientiæ.

CVM in quadro sit posita Domus Sapientiæ. quæ non est vilis aliqua, aut communis, vt in pagis, vel oppidulis, sed principalis ac regia palatium referens, simulque atrem, & castrum munitissimum in singulis quadratis angulis singulæ sunt Turres editissimæ, non ille Cyclo-
pum fabulosæ, nec ludicræ lamiarum; sed veræ, firmæque, ex eodem cum Edificio quadrato lapide. Quæ ad totidem cœli plagas Domum hanc imperatoriam muniunt, ornantque, specie, non eleganti minus, quam miti-
naci. Sunt autem ab imo ad summum fenestris pertusæ ex Sapientiæ Architectonicæ præscripto. Sic enim in partes omnes, suus est, & commodissimus prospectus: licet in summo non desit Specula, vt hostium aduentantum cunei à longinquo in oculos exploratorum incur-
rant.

Primâ pars.

R

Ad